

TYÖKANSANSA

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 103. — 1912.

Tiistaina, Syyskuun 24 p. — Tuesday, September 24th.

VI: vuositiede — Vol. VI.

Ryssä ja Englanti jakavat Persian

Ulkosaasiainministeri neuvottelee vaikkapaanasta. Suunnitelma saa osakseen näennäistä vastustusta.

Lontoo, syysk. 23 p. — Venäjän ulkosaasiain ministerin ja Englannin valtiomiesten välisen neuvottelun tuleksa näyttää olevan Persian jako. Kaikki ulkosaasiain virastot lähinnä olevat sanomalehtien, erityisesti juuri Times, joita pidetään Sir Edward Greyn äännevoimaa, ennustelevat jaon järjestämisestä ja nähtävästi muokkavast yleistä mielipidettä vielä suosiolliseksi. Persian anastamista pidetään sillä tavalla välttämättömänä etupäässä sen vuoksi, että mukana saataisiin "kauppaeuile välttämättömän järjestyksen" aikaan.

Manchester Guardian ja muut liberaalitied vastustavat tuota suunnitelmaa. Guardian m. m. pistää: "ulkosaasiain virasto, vaikka ei tavallisesti huolehdisi liian kauppapuolesta tietää kuitenkin kunkin se voi niitä käyttää omaksi hyväkseen."

Aina vuodesta 1907, jolloin englantilais-venäläisissä konventiosissa allekirjoitettiin Persian itsenäisyyden säilyttämistä koskeva sopimus ja määrättiin alueet missä Englanti ja Venäjä saavat käyttää vaikutusvaltaansa on suojelmien ja jakajainvalto lakkauttamatta kuluja. Valtakunnan tarkka lopullinen jako lienee vaikeasta kaksia vielä riitaisuus synnyttänyt, mutta varmalta näyttää että Persia lähiavä olemassa itsenäisenä valtakuntana liikesä t tulevaisuudessa. Venäjän työjälkiohjeen sanomalehdistö van tila Tehranin luovuttamista Venäjälle. Jos Ryssä saa pääkaupungin tule Englannin osaa olemassa pienenä ja väliaikaisena.

Muutamat liberaalitiedottajat eivät josta johtuen Englannin lähiä suuria sotatarkastuksien lähiä kunkin Persia ei enää kukaan emmin olisi puhveri- ei suojelvaltakunnan asemassa, vaan Englannin täytyisi alkaa suojelmaan satua aluetta sotavoimalla.

Balkanin niemimaan valtojen asiat.

Balkanin niemimaan valtojen pääkaupungeissa odotetaan Venäjän ulkosaasiain ministeri M. Sazonovin ja Edward Greyn keuhkine neuvottelun tuloksia mitä suurommalla jännityksellä koska uskotaan että Venäjä ja Englanti pakottavat Turkin toimeenpanemaan reformeja Makedoniassa. Ellei asioissa tapahdu käännettä tuntuu suuntaan on todennäköistä että kysymyksiä koskevat Balkanin valtiot alkavat sedan Turkin vastaan. Bulgarian, Serbian, Kreikan ja Montenegron edustajat Lontoossa seuraavat neuvotte- luita mielenkiinnolla.

set ovat usean kymmenen minuutin odottamisen perästä pääseet vaunuun jonka olisi saavuttava itään Woodlandin ja ovat huomanneet olevansa matkalla Park Pointiin. "Oo, onko tämä Park Pointin johtava tie?" kysyi uusi konduktööri, "well, minä olen kiskot päättävän Aerial siltaan. Kun me emme voi mennä kanavan poikki niin menkääme kaupunkiin."

"Kunle," sanoi toinen lakkorikuri ajurilleen. "Oleto sinä koskaan ollut Superiassa? Jos sinä tiedät tien sinne niin mennäin katsomaan kaupunkia."

Kyselyjen avulla vaunu vihdoin saapui Superioriin, vaikka se oli selvästi merkitty: "East End Duluth," Duluthin itäpuolelta. Lakkovalitit vartioivat vaunulla kello neljästä aamuksi kello 12 yöllä. Niinä miehet sanovat että lakkorikurit tulevat työttömiksi ja hommaavat kaupunkia lähtäjä; muutamia jo on poistunutkin.

Lakkorikurit paljon juopottelevat ja poliisit ovat useasti pakottaneet miehistöt poistumaan vaunusta. Eräs ajuri vangittiin sen vuoksi kun ajoi hurjasti läpi kaupungin.

VAITETAAN OTTA CHICAGON POLIISIVIRANOMAISET LAHJOTTIIN PÄÄSTÄMÄN VA-PAAKSI CANADALAISET PANKKIRYÖVOT.

Chicago, Ill., syysk. 23 p. — Poliisilaitumantti Burns selitti eilen illalla että ei kaksia miestä, jotka vangittiin syytettynä osanotosta Westminsterin, British Columbiassa sijaitsevan Montreal pankin rosvoukseen, viime syyskuun, pääsivät karkaanen kun eräs nainen kyppäsi hänen selkäänsä ja antoi miehelle tilaisuuden pukea hänet jättämään. Hän saati tennecien kappakkaan saatuaan tiedon, että kaksi miestä tulivat hurjasti rahojia, huulien heitä varkaiksi. Burns edelleen selitti ei tietäneensä mitään pankkiryöstöistä sillä kerralla. "Yksi miehistä," sanoi hän "alkoi eiväksillä minua ja hommasi kävely- le lähtös. Minä vedin esille revolverini ja ahdistin molempia miehiä sanoen että jos he lähtevät kävelyille niin minä olen silloin mukana. Silloin tuli nainen minun taakseni ja piti minua kumman miehen peikisävin minut jättä- toksi."

Poliisia lahjottiin.

Eräs mies, joka kertomuksen mukaan oli poliisikurti on ilmoit- tanut että kapakassa oli vangit- seissa kassa kaikkiaan neljä pankkiryöstöä neuvottelemassa kunkin voisi lahjoa poliisin jättämättä heidät rauhaan kun luuttamit Burns ilmeisti.

Poliisikurtin kertomuksen mu- kaan eräs poliisista sai selvillä, että neljä canadalaista pankkiry- östä pilkeiksi Chicagossa ja vaati satatuhatta dollaria lunnaita en- nenkun suostui olemaan ilmoit- tamista asiasta toisille. Juttuun kuitenkin sekaantui neljä poli- isia.

Hiilenkaivajain lakko Vancouver-saarella.

Hiilenkaivajat Cumberlannissa ja Extension kaivan- noilla ovat lakossa. — Puolustavat urheasti hiiliparoonien kostonuhriksi joutu- nutta toveriaan.

Kiinalaiset luokkatietoisempia kuin heidän valkoiset raatajatove- rinna. — Eivät menneet rikkureiksi yhtien tarjoamalla "hyvil- lä" ehdoilla.

(Omalla kirjeenvaihtajalta).

LadySmith, B. C., syysk. 18 p. — Taistelu työn ja pääoman välillä lähenee polttopistettään näillä a- veilla. Tämän kuu 17 päivänä kun aamuvuoron miehet tulivat Extension kaivannasta, oli United Mine Workers in 28 piri- kunnan kansallista toimeenpantava komitean jäsen George Pettigrew kaivannan päällä jakamassa ilmoit- kusta, jossa kutsuttiin kaikkia kaivostyöläisiä yleiseen kokoon- seen kesäviikkona 18 p. t. k., niin täysin yksimielisesti noudatti- vat kutsua. Ainoastaan kaksi ita- lialaista ja yksi skotlantilainen ol-ivat saamulla yrittämässä ohjot- jien sanomattain on selvää että he tulivat nolatuiksi moista usko- lioitua osottaisaana.

Lienne paikallaan selittää syy miksi aiheutti mainitun kokouksen kutsutseen. Täällä tulin noin kolme kukaunkin selä valitui se Os- car Motsova kaasuntarkastuskomitean, (H. C. kaivoslaki määrää että kaivosmiesten on valittava kaasuntarkastuskomitea kaivos- miehistä, joka niin usein kun on tarpeellista, tarkastaa jos kaivos on turvallinen. Jos miehet tähtä- vät sen tekemättä, voidaan heitä syyttää mainitun lain rikkomis- ta. Ny nyt tämä sanotti Mo- tisov oli tarkastuskomiteassa ol- lutt he löytyneet kaasua eräistä paikoista. Työnsä tehtyään on tä- män komitean annettava raportti siitä mikälaissa kunnossa ka- vaimot ovat. Sattui näin että tältä Motsovalta loppui työ, eikä saangtu toista olevan, joten hänen täytyi lähteä täältä Cumberland- in, (H. C. -jossa oli ryhtynyt työ- hön eräälle urakoitsijalle. Oltu- aan kolme päivää työssä sai ura- koitsija suplita määräyksen pan- na tämä mies työstä pois. Nyt kun vaadittiin tietoa miksi ei hän- nelle annettu työtä, saatiin vastaus, että johtajilla on oikeus ottaa työ- hön ketä haluaa ja panna pois jo- ta ei tykkäisi pitää. Nyt ei jäännyt Cumberlannin miehelle muuta kei- noa kun lakata työstä. Tässä on siis lyhyesti sanottuna se aihe, joka johdosta mainittu kokous kutsuttiin. (On huomattava että sekä Extension, että Cumberlan- din kaivannot kuuluvat samalle yhtiölle).

Kokous kutsuttiin järjestykseen kello 10 yöllä 20 aamupäivällä. Edellä mainittu Pettigrew teki puhe- sen.

SOSIALISTIEN AGITAATIONI VAIKUTTAA.

Belgia voi pian saada yleisen äänioikeuden.

Brusseli, Belgia, syysk. 23 p. — Jatkuvasti ilmoitetaan että halli- tus on laatimassa lakiehdotusta parlamentille, jossa myönnettään yleinen äänioikeus kypyyssikään päälleille miehille ja naisille ja kaksi ääntä perheen päälle. Tä- män hallituksen toiminta on suora- naisena seurauksena sosialistien harjoittamasta voimakkaasta agita- tionista. Tätä hallituksen toi- menpidettä ei ole virallisesti vah- vistettu.

TUPAKOIMINEN NAISTEN KESKUUDESSA LI- SAANTY.

Ajanmukaisin hotelleihin täytyy laittaa erikoiset tupakoinshuo- net naisille.

Baltimore, Md., syysk. 20 p. — Paperosien poltto naisten kesku- dessa on tullut niin yleiseksi, et- tä ajanmukainen hotellien omis- tajan on täytynyt ryhtyä hankki- maan sopivia paikkoja missä nuo nudenajan naiset saavat tyydyt- tää sydän halunsa.

Stafford hotellin liikkeenhoitaja Robert S. Downs sanoi tänään: "Minä olen varma että tapa on tulemassa yleisemmäksi, koska me huomamme siitä todistuksia kaikkialla hotelleissa. Yksityis- sä vierashuoneissa ja pesulatoik- kissa, jotka ovat olleet naisten käytettävänä, on puoleksi palane- ta paperoseja aina huomattu. Minä olen vastustanut naisten tupakan poltoa yleisissä ruokai- luhuoneissa."

Yhteiskunnan puokarit ja si- veyssarnaajat saavat siis uusia tekeitä aiheita kertoessaan miten maailma tulee entistä pahemmaksi ja uusia tehtäviä koettaessaan parantaa tuota kylläkin turmiol- lista pahetta — yhteiskunnan lois- eläjäsi, jotka joutaisi mädätä mi- tä pikemmin sen parempi.

MIESTEN PUUTETTA VALL- TETAAN.

Winnipeg, Man., syysk. 23 p. — Canadian Pacific rautatiekompa- nian on önnä amonaa saanut viisi- tästä sähkösuojelusta vastaukseksi kyselyihin tarvitaanko lisää mie- hiä tilankorjaukseen. Nämä vas- taukset osottavat että täydelleen 12,000 miestä vielä tarvitaan naanviljelyvaltoissa, puolet tuosta määräästä Manitobassa.

Alituiset saateet ovat suuresti hidastuttaneet viljankorjuntaa, mutta kumminkin lähes kaikki leikkauty on jo suoritettu.

Työväestö tuo- mitsee sodan

Toronton Labor Council on anka- rasti tuominut Englannin ja Saksan kapitalistien sotatouhu- ja vaatii Canadian järjestyneen teollisuustyöväestön nostamaan vasta-agitaation moista mie- lettömyyttä vastaan.

Pyytävät Keir Hardieta Toron- toon ja muualle Canadiana pu- human asiasta työväenluokan näkökannalla.

Toronto, Ont., syysk. 20 p. — Pelaiten että kerrotut vihamiel- isyydet Englannin ja Saksan välil- lä voivat aikansaada ennako- huuja Canadian teollisuustyövä- estön keskuudessa, Labor Council päätti ruveta yhteistoimintaan International Labor puoleen ja paikallisten sosialistien kesku- dessa yhteisen jättäiläiskokou- sen pitämiseksi Massey hallilla lokakuun 17 p., jossa kokouksessa pannaan alulle vasta-agitaation porvariston virittämä sodan pö- pöä vastaan.

Mainittuun kokoukseen päätet- tyn pyytää puhumaan Keir Har- die aiheesta: nykyinen sotilas agitaatio.

Labor Councilin kokouksessa u- seut elustajat mitä ankarammin ruoskivat kapitalistien sotatouhu- ja ja osottivat selvästi kunkin piiri kapitalistiryhmä on tuon so- tatarion virittäjän visien taloi- dellisten etujen vuoksi. Puhujat osottivat miten tärkeät on jär- jestyneen työväestön ruveta ki- vänsen vasti-agitaationin mois- ta mielettömyyttä vastaan, että työväestö pitkäaikaisena ja yksi- puolisen porvariston lietsomien vaikutuksesta alkoisi todellakin uskoa sodan olevan isänmaallisen ja välttämättömän ja myöntyä sen jumalalle uraamaan hietään pu- ristamista varoja.

JAMES SIMPSON pitämässä pu- heessaan piteli kovakouraisesti pääministeri Bordenia, eversti George T. Dennisonia, sotaminis- teri Sam Hughesia ja muita suu- ruuksia, jotka kapitalistien rak- kikoirina yleistä mielipidettä myr- kyttävät. Hän osotti mitenkä y- leensä kapitalistien agentit ja ää- nitorvet saavat innostumaan so- taan ja kapitalistien etujen puo- lesta "tappelemaan sellaisesta kansan ryhmittä jotka eivät omis- ta niin huikeajärvästäkään maas- ta jonka puolesta ovat valmiit verensä vuotattamaan. Ja järjes- tyneen ja luokkatietoisien työvä- estön on valistettava vielä kapita- listien ajatusmaailman vanave- doksia kulkevat osatoivot.

Kokouksessa oli myös lähiä sa- kalaisia elustajia ja he todensivat että Saksia ei halua sotaa Englan- nin kanssa, vaan ainoastaan en- ronnallisen kapitalistia. Vielä he sanoivat että Saksan työväestö vastustaa sotaa ja jos siihen ry- kyvät valtiat maan syöksevä, on se ehkä heidän viimeinen his- toriallinen työnsä.

Canadian työväestö alkaa taju- ta nykyisen sotakiihotuksen oikean

Suomen Uutisia.

NE SUOMISYÖVAIN UUEDET SORTOHANKKEET.

Myöskin yhdisty- ja kokoon- misvapauden tuhoaminen ky- symyksessä.

Helsingin Työmiehet kertoo: Täydennykseksi ja osittain oi- kaisuksi ennen kerrotuille tiedoil- le selostetkoon tässä, mitä eri- nimiset Moskovan lehdet Pietaris- ta saamiensa tietojen mukaan ker- tovat uusista Suomea uhkaavista venäläistytämishankkeista:

Nykyään eri ministeriöt, joiden elustajat ottavat osaa mainitun komitean istuntoihin, valmistele- vat kiireesti kysymyksiä niistä toimenpiteistä, joita toisen tai toisen ministeriön näkökannalla pi- detään voitettavana Suomeen näh- den. Mikäli kerrotaan, lausuvat melkein kaikki ministeriöt toivo- muksen valtuutetuksena nollama- sesta tavalla tai toisella vastaa- ville Suomen paikallisen hallin- non aloille.

Epäilemättä suurin merkitys Suomele on niillä keinoilla Seynin alottien mukaan hallittavilla la- kielidotsuilla, jotka koskevat Suomen rahajärjestelmän muutta- mista, valtiollista lunnetta olevi- en Suomen sanomalehdien rikol- listien tekojen jättämisestä, ei su- malaisen, vaan venäläisen tuomio- istuimen ratkaistavaksi, sekä lo- pulsi julkisia kokouksia, seuroja ja yhdistyksiä koskevien säännös- ten muuttamista. Viimeainattuja koskeva muutos tulee sisältämään kokousten pitoon nähden voimas- sa olevan ilmoitusjärjestelmän ku- moamisen. Ehdotetaan venäläisen rahajärjestelmän voimaan saat- tamista Suomessa, mutta mikäli ker- rotaan, rahaministeri vastustaa jyrkästi tätä ehdotusta.

Virastojen välisen komitean ko- koonmitta nyt uudestaan, ladi- taan luettelo kaikista eri minis- teriöiden ehdotuksista, jotka kos- kevat vuoden ohjelman laatimista hallinnollisiksi toimenpiteiksi Suo- meen nähden. Sen jälkeen tämä ohjelma esitettään ministerineuvos- tello, jonka tulee määrätä, kunkin johdonmukaisesti ja missä järjes- tyksessä tämä ohjelma on panta- va käytäntöön: hallinnollisessa järjestyksessä (jos kesäk. 17 p:nä 1910 yleisvaltakunnallisessa lain- säädännössä annettu laki ei edel- lytti näitä toimenpiteitä), valko- lainsäädäntöjärjestyksessä.

Kun tämä ohjelma on tarkas- tettu ministerineuvostossa, jätet- tään se lopullisessa muodossa kaik- kein korkeimman vahvistettavak- si.

Mikäli kerrotaan, ei Suomeen nähden suunniteltujen toimenpi- den toteuttaminen voi alkaien- den vuotta 1913, s. o. vasta sen jälkeen kun on saatu selville, min- kälainen on neljännen valtakun- nan duman kokoonpano ja kunkin se tulee suhtautumaan Suomen kysymykseen.

Sataviisitoista henkilöä hukunut.

Venäjällä, lähellä Arkangelia, on törmännyt yhteen kaksi höyry- laiva, jolloin sataviisitoista hen- kilöä hukutti ja kolmekymmen- täviisi pelastui.

koskaan kulkee Panama-kanavan kautta, sanoi tänään joka Gracian, Niaraganu, kaivosinsinööri Lovering. Insinöörit ovat olleet kykenemättömiä löytämään pohjaa vaikka ovat menneet 200 jalan syvyyteen. Te muistatte mitä tapahtui noin kaksi viikkoa sitten, jolloin miljoonia kuutiyardia maata vieräi kanavaan. Minä uskon että Stevens ja Shontz tiesivät kanavan saannin Panaman mahdottomaksi ja tästä syystä lähtökäsi töistä.

Usemaan ja muunne aikomalle

Vuosi	\$450
Puoli vuotta	225
Kolme kuukautta	112

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palautumalla. Kuukausi- ja vuosilomakuita tuntuva alennus. Ilmoituksia uutisten muodossa 10c. Rivillä ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

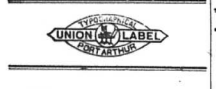
Nimenmuuttolomaukset maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. **Avioliittolomaukset** \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta (etusivulla \$1.50, 2 kerta \$2.00). **Syntymälomaukset** \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta. **Kuolematoimikuit** \$1.00 kerta, \$1.50 2 kerta.

ASIAKKAIDEN JA TIILÄJEN
Asiakkaisten ja tilaajien on muistettava, että jättä alkaa saapumaan tilaajille viikon perusteella sitä kun laus on konttorille saapunut.

Työkansa (The Workpeople)
The only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company Limited
Port Arthur, Ont.
Editorial and Business Office:
316 Bay Street, P.O. Box 516.
"Phones":
Office 402 North, Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for column inch containing advertisement on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisement on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

JUTTUJEN LUKUJOILLE.

Työkansan kustannuskokous oli mestyneiden juttujen sivulla 117 on jäänyt harhaajohtava korek-turivirhe. Virheellinen paikka kuuluu: "Sitte oli nuoluan ampu-va Amor" (rakkauden jumala-tar). Lause alkuperäis. kuuluu: "Sitte oli nuoluan ampuva Amor, rakkauden jumala (pantu) siihen tarkoituksella johtaa mieleen rakkauden jumalat" - Juttujen luki-jen pyydetään hyväntahtoi-sesti ottamaan tämä korjaus hu-mioonsa.

Juttujen kirjoittaja.

CANADAN AMMATTIUNIONIS-TIEN KONVENTSIONI

Yksi huomattavampia esityk-siä mitä tietään Canadian ammat-tiunionistien konventiosissa Gu-elphissa, oli se että kuntaonista Calgaryn konventiosissa tehty päätös, jolla hyväksyttiin indust-rialien unionismi. Esityksen joh-dasta syntyi kiivias keskustelu, jota poisti paljon mitä ennakkoluo-lia, mitä ammatitiunionistien kes-kudessa on ollut industrialista unionismin vastaan ja päätäksellä, ei kumottu Calgaryn konventio-siin tästä asiasta tekemää päätös-tä, vaan päävotoin lujuennettiin sen. Tällä ei pidä ymmärtää sitä, että ammatitiunionistit olisivat hy-väksyneet Industrial Workers of the World liiton satoiteensa yn-ä muine suurine toimintoinen. Juuri edellämainitun union hyväk-symisestä oli se ennakkoluolot syntyneetkin. Itäiläiset eivät käsit-täneet, että industrialien unionis-min periaatteen hyväksymisel-lä tarkoitetaan Industrial Work-ers of the World liiton hyväksy-mistä ja sentähden he tahtoivat kumota ennen tehdyin päätöksen. Kun näille epäsukoille, selitet-tiin, että industrial unionismi on kokonaan toista kun niiden "kaik-kien uimien" taistelumuotojen hyväkym, joita I. W. U. liittoi nel-let ovat esitelleet, lupouvat he ei-nykseenstä ja ennen tehty pä-tös lujitettiin.

PUOLUEUTUISIA.
Canadian socialidemokratien

ne Cunninghamin ja John Cor-pinen, West Toronto, Winnipegiä juttalaiselta osastolta, suomalai-selta toimeenpanevalta komiteal-ta, Woodstockin osastolta ja Cor-ton's Weelykita.

Lupakirja myönnettiin Stobie Minen, Ont., suomalaiselle osas-tolle no. 62. Tuloja oli \$49.75 ja menoja \$14.20.

Toimeenpanevan komitean ko-kouksessa syyskuun 5 päivänä 1912, oli läsnä seuraavat komite-an jäsenet: Brown, Quinrback, Plummer ja kirjuri Martin Kir-juita oli tutkij Vharston Place'ta, Gowganda St. H. A. Webb'iä, Brockville'sti, Winnipeg'sti, Winnipeg'in englanninkieliseltä osastolta, Niagara Falls'ista, Woodstock'ista, South Porcupi-nesta, Hespeler'sti, organisaar-ja Waymanilta, Charlestonista, Volkszestung Kustannusyhtiöltä, Sakasasta; Port William'sti Rut-hergelmistä, P. C. Voong'ista, West Torontosta, Norris'ista ja Saksikonaan Hicks'ite, Port Art-hurista.

Lupakirja myönnettiin Ruther-glen, Ont., englanninkieliselle osastolle 63. Kansalais- ja sosia-listivirastolla Brusseista on tullut suositusta ja kirjuri- ennetti-määritys tehdä lopullinen yhty-miseluokkenu.

Tuloja oli ollut \$41.47 ja meno-ja \$126.45.

H. Martin, kirjuri.

Taistelu uskontoa ja kirk-koa vastaan.

Sosialidemokratien puoleen kin keskustessa on mielellä pal-jon sekavuttu socialidemokra-tion suhteista uskontoon ja kirk-koon. Yksipää sellaisenaan so-cialidemokratian vanhassa "omi-nassa" kuin Saksassa tehdään puoluejohtajien taholta tavon ta-kan puoluepäiville ehdotuksia ei-raistaisa toimenpiteistä joihin pu-oen ehdotusenteleijän mielel-tä pitäisi ryhtyä taistellakseen uskontoa ja kirkkoa vastaan. Niin pa on parhaallaan oleville Chem-nitsin puoluepäiville tehty ehto-dus, että puolueen tulisi levit-tää "uskonnon ja tieteen ristiriit-taisuutta selvitävää valistusta" - s. o., kun socialidemokratia tie-tien totien puolella eikä puue-luun tulisi ryhtyä tieteen avulla taistelemaan uskontoa vastaan; edelleen ehdotetaan pantavaksi esi-tä potentvampi vastalause kou-luissa tapahtuava uskonnonope-tusta vastaan. Tällaista ehdotus-tien johdosta kirjoitetaan leipigi-läisessä puoluelehdessä seuraava:

Mahdollisimman pontevasti on huomautettava, että socialidemok-ratian puoleen päämäärin ei voi olla milläänk erikoisen uskonnollisen sen paremmin kuin uskon-nonvastaisekkaan käsityksen es-tuttaminen ihmisiin. Socialide-mokratian päämäärä on puhtaas-ti aineellinen; me emme tahota muuta kuin saatua uuden tuotan-tovain käytäntöön, poistaa kur-jon, köyhyyden ja riistämisen, saattaa sosialismin valitsemiaan kapitalismin asemasta. Jokainen, joka siinä suhteessa on yhtä miel-tä kansamme, joka sen päämäär-ään saavuttamiseksi tahtoo met-sä antaa, on meidän miehiämme; hänen uskonnolliset käsityksensä ei meitä liukata, ellei hän vas-ko kapitalismin. On myöskin hel-poista aineellisen. On myöskin hel-poista aineellisen. On myöskin hel-poista aineellisen.

Samalla kuin olemme selvi-lästä marxilaisesta kannasta, joka ilmaisee vastinkuena, että us-konto on julistettava yksityisä-aksi, on myöskin määrättä meidän kannamme ehdotuksiin nähden, et-ä on tarpeeksiä taisteltava us-konnon koulussa opettamista vas-taan. Itse ehdotuksesta selai-se-paan kyllä ei ole mitään sanot-tavaa, sekin säälyty jo puolue-ole-jelmaamme, mutta sitä enemmän ehdotuksen sellaisesta peruste-luksesta, että tuo vaatimus on hy-väksyttävä senkuksi, että "tuo opetus on ristiriidassa tieteen kanssa". Epäillemättä on se, mitä koulussa uskontoa opetetaan, ristiriidassa tieteen kanssa; mutta samalla perustella tulisi meidän

ja uskonkäsityksiä, kuten esimerk-kiksi mooseilaisia luomiskerto-musta; mutta ne eivät suinkaan o-lee samaa kuin uskonto. Sen ote-l-tavat jo itse luomuskäsitykset, jotka viite huomattavasti on käyneet yhä uvoisemmiksi, siiti uskomasta kuntesta päivinä mu-ka tapahtuneen luomisen. Se, totaistia, että nämä opinnot tiede-miehet tulevat uskonnollisiksi sa-malla kun "tietämättä" kansan-juokke tulee yhä uskomattomam-maksi, todistaa jo, että asiassa on vaikuttamassa muita voimia kuin tiede.

Uskonto on yleinen maailman-katsemu, joka kehittyi ihmis-ä hänen koko asemansa ja talou-dellisten olosuhteiden perustalla. Näiden olosuhteiden vaikutusta vastaan ovat kaikki teoreettiset ja vapaa-jutukselliset todistuk-set ja vastatodistukset voimatta-mia. Missä jokin luokka, kuten vanha talonpoikaissivästä ja por-varisto, näki, et se itse ei voi-ut ohjata kohtaloaan, vaan oli riippuvainen yläpuolellaan olevas-ta käsitämättömyydestä voimasta, py-yi se pakostakin kalkeista luon-notieteellisesti valistuksesta huo-limatta juma "uskossaan. Nykai-kasesta aivistyneestä porvaristo-ista oppineine näyttämöillä mail-la olevana täynnä epävarmuutta-se näkee itsensä uhkaavan perika-tonjoutumisen hirveissä köyhä-listön vallankumouksessa, joka näyttää siitä kaiken sivistyksen lopulta - eikä se näitä mitään keino-a, miten omiin voimiin sitä tor-juu. Sen vuoksi vaiupu se mysti-aisin ja uskonnon valtaan. Si-tävastoin näki köyhälistö yhä se-remmin - käytännöllisen luokas-taistelu ja puolueen hajottaman-tieteellisen valistustun tukema-n - että kurjudessa, mikä häntä painaa, ei ole mitään tuntemat-ta eikä ylläluonnollista, että köyhä-läistö voi poistaa kurjuteensa-yyen, kapitalismin, omiin voimiin ja- että työvätelevä ihmiskunta sil-lä tulo oman kohtalonsa tydel-liseksi mestariksi. Senvuoksi k-tä köyhälistöistä vanha uskonno-linen usko yhä enemmän; sen-voika vaikuttavat luonnontietee-tiset kirjat, jotka kohtaan talon-poika tuntee vihaa ja vastenne-lisyyttä, niin voimakkaasti työ-läiseen, jossa ne tapaavat valmiin maserain.

Ys koettaisi tätä luonnollista kehityksen kulua kiireltä eriko-asti taistelemalla uskontoa vas-taan, saavuttaisi suorastaan vas-takkaisen vaikutuksen. Käynnillä uskovaiten työlläisten uskonnon kimppuun vain liistään heidän vastenmielisyyttä ja vihaansa puoluetamme kohtaan; senjään-ä puolueemme on kaikkein ris-tettyjen proletarien puolue, joka tahtoo vapauttaa heidät riistäm-ästä heidän uskonno. Vain köyhä-listön tieteellinen valistuminen kuuluu puolueen tehtävään; mutta siinä suhteessa olemme jo tänä-kin asti tehneet velloisuuiteme.

On myöskin hel-poista aineellisen. On myöskin hel-poista aineellisen. On myöskin hel-poista aineellisen.

John Bertelena (jotka vae, Mike Bertelena, kuoli tapatur-ma-kaivossa ajassa "skippalla" maivannosta ylös, on vannonut vyyntemiskäikyn t. k. 18 p. syntien murhasta kahta puo-lalaista Wasel Cana ja Thom Bapuleskin. T. k. 18 p. illalla Hempla kuletti syytetty Wasel Cana ja Thom Bapuleskin Cliffin putkaan odottamaan oi-keuden käyntiä.

John Bertelena väittää, että edellä mainitut syytetty henki-löt ovat kaivannossa ensin pan-neet hänen veltensä ja sitte "skippalla" lähettäneet ylös ton-peittäiksensä. John Bertelena

suudessa kerättiin kolehti hä-nen hyväkseen, kun häneltä on palanut kaikki huoneet ja o-losuhteet. Harjoiksissa, Michi-gan, kolehti tuotti \$36.80. Hän ei ch-tynti viipyy kyllässämme kau-emmin, kun hänen täytyi läht-eä perheensä ylös Hancockiin, josta kumminkin sanoi pian palaavansa takaisin.

Puheensa loputtua kehotti Snelman kauppian nostaa kä-tensä ylös, jotka eivät kuulsi s-a osaston. Kolme oli niin va-kauksuksena perillä, että nost-iivat käntensä ylös ja yksi heistä heili lityksi osastoon, Snelman-nin selitettävä sen tarkedyen. Ikävä kyllä, siinä käsien kous-ta nousi saimme "havaita" kunsa paljo on työlläisiä, jotka häpeä-vät omaa rakkauksisuuttaan. Eivät julleenlet ilmaista oman puoluekantaansa. Eikähän o-lisi parasta liittyä koko mail-la kassittävään työlläisten ar-melajaan, niin silloin ei tarvise hävittää omia tulojuuttuun.

Kokoukset olivat seuran talolla t. k. 18 päivän illana. Pääoh-jelmalla on "kuoputus", kuk-kain myynyt ja lopuksi "päsket-tä" partamiensten ja paratro-main väillä. Paratroimant pää-sivät tutkimaan "päskettä" si-sällön partamiensten vedet si-lmistä tippussa.

Näytökappale "Jään palat-teol" esitettiin seuran talolla lokak. 5 p. kello 8 illalla. Sil-läin tulee seuran uusi näytel-mäseuran johtaja H. Johnson esikerran esitymään meidän haallimalla, jos ei laillista es-että tule.

Creighton s. s. osaston hu-vitoimikunta tulee esittämään näytökappaleen seuran talolla t. k. 28 p. illana. Koettaakapa-rientää jokainen silloin haail-le.

Joonaanpoika.

Syytetty vapautettu. Mik Bertelena, joka tapaturmaisen kuoleman johdosta hänen veljensä John Bertelena nosti oikeusjutun Wasel Canan ja Thom Bapuleskin vastaan syyttien heitä murhasta. Juttu oli oikeudessa käsiteltävänä Cliffissä t. k. 20 p. Oikeus vapu-tti syytetty ja päätettiin he va-paaksi. Juttu huomattiin valian aiheuttomaksi.

Jaikka loukkaantui. John Pakka-la loukkasi jalkansa t. k. 19 p. vastaan yöllä n. k. "roos-parilla". Veturi no. 3 oli syyksynyt pois kirjoilta, jossa tapauksessa mainittu kansalaisemme loukkaan-tiin.

Läkövitt reisuile. Kansalaisem-me Matti Mäki ja Antti Komä läkövitt t. k. 20 p. täältä Californi-aa. Luultavasti he menivät va-rempa omia etsimään, josko si-tä astuisi Jyväskylään.

Voimisteluseaston harjoituksia vietettiin t. k. 20 p:n illana. Osa-otto on hyvin lukuisaa ja innokas-ta. Kuinkahan pitkälle sitte jat-kuu, etteivät vain kyllästy. Toi-von kuitenkin, että sitä riittäisi.

Joonaanpoika.

Ontariosta.

COPPER CLIFF.

John Bertelena (jotka vae, Mike Bertelena, kuoli tapatur-ma-kaivossa ajassa "skippalla" maivannosta ylös, on vannonut vyyntemiskäikyn t. k. 18 p. syntien murhasta kahta puo-lalaista Wasel Cana ja Thom Bapuleskin. T. k. 18 p. illalla Hempla kuletti syytetty Wasel Cana ja Thom Bapuleskin Cliffin putkaan odottamaan oi-keuden käyntiä.

John Bertelena väittää, että edellä mainitut syytetty henki-löt ovat kaivannossa ensin pan-neet hänen veltensä ja sitte "skippalla" lähettäneet ylös ton-peittäiksensä. John Bertelena

suudessa kerättiin kolehti hä-nen hyväkseen, kun häneltä on palanut kaikki huoneet ja o-losuhteet. Harjoiksissa, Michi-gan, kolehti tuotti \$36.80. Hän ei ch-tynti viipyy kyllässämme kau-emmin, kun hänen täytyi läht-eä perheensä ylös Hancockiin, josta kumminkin sanoi pian palaavansa takaisin.

Puheensa loputtua kehotti Snelman kauppian nostaa kä-tensä ylös, jotka eivät kuulsi s-a osaston. Kolme oli niin va-kauksuksena perillä, että nost-iivat käntensä ylös ja yksi heistä heili lityksi osastoon, Snelman-nin selitettävä sen tarkedyen. Ikävä kyllä, siinä käsien kous-ta nousi saimme "havaita" kunsa paljo on työlläisiä, jotka häpeä-vät omaa rakkauksisuuttaan. Eivät julleenlet ilmaista oman puoluekantaansa. Eikähän o-lisi parasta liittyä koko mail-la kassittävään työlläisten ar-melajaan, niin silloin ei tarvise hävittää omia tulojuuttuun.

Kokoukset olivat seuran talolla t. k. 18 päivän illana. Pääoh-jelmalla on "kuoputus", kuk-kain myynyt ja lopuksi "päsket-tä" partamiensten ja paratro-main väillä. Paratroimant pää-sivät tutkimaan "päskettä" si-sällön partamiensten vedet si-lmistä tippussa.

Näytökappale "Jään palat-teol" esitettiin seuran talolla lokak. 5 p. kello 8 illalla. Sil-läin tulee seuran uusi näytel-mäseuran johtaja H. Johnson esikerran esitymään meidän haallimalla, jos ei laillista es-että tule.

Creighton s. s. osaston hu-vitoimikunta tulee esittämään näytökappaleen seuran talolla t. k. 28 p. illana. Koettaakapa-rientää jokainen silloin haail-le.

Joonaanpoika.

Syytetty vapautettu. Mik Bertelena, joka tapaturmaisen kuoleman johdosta hänen veljensä John Bertelena nosti oikeusjutun Wasel Canan ja Thom Bapuleskin vastaan syyttien heitä murhasta. Juttu oli oikeudessa käsiteltävänä Cliffissä t. k. 20 p. Oikeus vapu-tti syytetty ja päätettiin he va-paaksi. Juttu huomattiin valian aiheuttomaksi.

Jaikka loukkaantui. John Pakka-la loukkasi jalkansa t. k. 19 p. vastaan yöllä n. k. "roos-parilla". Veturi no. 3 oli syyksynyt pois kirjoilta, jossa tapauksessa mainittu kansalaisemme loukkaan-tiin.

Läkövitt reisuile. Kansalaisem-me Matti Mäki ja Antti Komä läkövitt t. k. 20 p. täältä Californi-aa. Luultavasti he menivät va-rempa omia etsimään, josko si-tä astuisi Jyväskylään.

Voimisteluseaston harjoituksia vietettiin t. k. 20 p:n illana. Osa-otto on hyvin lukuisaa ja innokas-ta. Kuinkahan pitkälle sitte jat-kuu, etteivät vain kyllästy. Toi-von kuitenkin, että sitä riittäisi.

Joonaanpoika.

MOKOMON, ONT.

Tuusin milloinkaan on edes tä-mään paikan nimeä, uutisista puh-mattakaan, näkynyt "Työkän-sa" palstoilla, muista suomalai-sista sanomalehdistä puomatta-akaan, joiden sentuilla ei edes ole avustustakaan koko "Mokomon" nimestäkään sitä vähemmän si-tä, onko se mokoma kala, vai lentä-vä erämaan käärme? Noh, olihan nyt mikä tahansa, vaan kumpi-kaan edellämainituista se aina-kaan ei ole. Täytyy tuntee tämän hanterein ei-säin kieli, kentiesi hyvinikin pitkälle, ennenkuin voi varmuudella tulkita tuon "Moko-mon" nimen takana olevat salai-suudet.

Maantieteellinen asema täällä

onistajaksi silmä pääseväanne, että herkeämättä teette kumarrusry-tyksiä suurtehtaiden portteilla tai jonkun "loimannin offisiin" edustalla karkusteille "wanted", lauluhiin, joiden lupaukset ovat huomattomaton kuin "Abraham-tiheet". Tämne kuin tule lau-ma optimistisin jättäki, jotka ovat siinä varmassa luulossa, että "oni-ni on juuri heille viimeksi kopu-tanut ovelle" - he ovat köytäneet sellänsä selläisen rojallisen, että huilii heidän suomen "Jobin sanoman" tai Josephin matkaho-jeen turvallisena Egypttiin, niin nämit ne uskaltavat käydä "ao-voilin" varteen kiinni ja työstää se väärä myöten vuoreen seistä-mäkkönsä onko ne maasemon-ninnsen kein kaiken rikkinäise onnen autumaksi hallitettua, jota heidänkin tule osanne saada onnenkuin kaikki loppuu. Ei tä-sä näy ensinkään mitään koptien "taikakone" kullaan, hope-an tai raudan merkkien tmmms-telemisessä lukun tulevan. Tur-haapa se liekinen, jos ei kerran ole täyttä ainetta, niin mitäpä siitä väärennetystäkään sitten "piäksikkäsi" survo, vielä menevät sekaisin, niin kuka niistä sitten on oikean siviililte. Si-mähiän on oikeaa meiniäki vas-takain katsojan mielestä. Jos ta-voan on niinkin sekaisin asiat, että "onnen kolkuttaja" onkin ollut huonoriistella tuulella ja sattunut silloin "etäsiän jokuksia" juok-suttamaan "apriilia", niin mitä-pä siinä iinkä ituo auttaa - antaa vain hätkämerkin ensimmäisen "len-tävään junaan", että kerkiiän en-simmäisen kertomaan uutisia "kalta, hopea- ja rauta-aleilla" niille joiden "rikastuminen" toi-veet vielä uinuvat "omam onnen takomisen" pitkipäiväisyydessä. Tässä on sitä vielä liikkeestä lyhy-käsiäydässän kerrottuna, joka kuuluu "Mokomon historian" yhteyteen vuodesta vuoteen.

On täällä sentään muunlaista-kin liikkettä, kuin tuon kuolleen metallin etsimisen tonhuissa nä-kiintyneet "jätäkät". Neliä rautajaita on melkein rin-nakkain, jotka molemmista kasa-roistaan riippuvat kiinni, tässä "uuden" mantereemme fitäisessä ja liittäessä reuussa. Liki nollä-tä tellä näyttää olevan, kuin tuon hädässä; ja ei yök ehtä päivän rauhaan, kuten suurenmaailman joku kolme joutuneella ainakin. Ompa komea jokin aivan muu-tamman akselena päässä ratapö-kyistä tehdystä vantelestaime. Tuossa jossa on ollut aikansa muoksin liikkettä, ettei se ole o-lut vain "onkkinen" hukuma-aittana. Siinä ovat pojat sa-neet urheilla tukinkalulla ja "kopukalla polkemisellä"; sitä todistavat rantamilla olevat jyt-tei nostokoneurakoinne. Sy-venmälle länteen kisaan joen ran-neilla kuulu olevan vieläkin in-dianajoa asukelamassa, mutta heil-lä ei kuulu olevan ei kiirettä kii-kuin etsintään, eikä myöskään "loi-mannin offisiin" ympärillä.

Edw. Vierikko.

Cobaltista.

Työkansan uutistoimiston ja kirjaku-pan Cobaltista on Long St. Box 265 Cobalt, Ont. Canad.

Kovaa odotusta pidettiin keski-pikkona Cobaltissa. Silloin se kuuluu Sir Wilfrid Laurier kunnioitti kylläme käynnäl-lään. Koko kaupunki oli lip-pujen peitossa. Sotikoutua soittaan törörytti. Puhelita pidettiin. Lauluja laule-ttiin. Koululapset muodosti-ivat kunniallukeen tuon ikä-lupun porvareiden rahaejua ajavan poliitikon kunniaksi. Oikein säälliksi kävi Cobaltin

oisi seisonut suuren, raiva-mattoman erämaan edessä, j-o ka perkaaminen kysyy suunna-ttoa voimaa ja rautalaita ko-va tahtoa. Sanotaan, että Co-baltin on järjestynyt kaupunki, ainakin noin väitettiin, mulla kyllä ei täytyi toiseen käsityk-sen tulla, kun katseli tuota pitkin katuja kulkevaa ihm-viä karjan, joka tyytyväisenä irvisteli kun se sai edes vilah-duskatkaan nähdä kuuluaan työväen etujen petittäjiä ja vas-tustajia. Illalla oli suuri luo-ta-tinrata täyteen sulutto samaa joukkoa, joka korvat höröksi kumelti ammatipoliitikoit-ajoiden meheviä valheita, räjäh-täen taitavasti järjestettyjen jo-iden alaisena tämän tästä val-voien suuosionotsuksi. Siinä pääasiassa havainnot, joita tuosta monenkin mielestä ar-vokkaasta merkipäivästä voi saada.

Nyt niistä tavaroita on tullut uutistoimiston jos valkua min kämmissä. Sopii käydä katso-massa.

Kirjeitä ja kalenkuvia posti-tähtelystä on usalle henkilöi-le Cobaltin postitoimistossa. Il-motukset niistä ja perimäto-imita niistä kirjeet ovat Uutistoimis-tossa. Käykää perimässä omu-ne.

?

Lännetä.

GREEN VALEY, ALTA.

Sitte viime töherryksen jälkeen on osastollamme ollut kaksi il-tamaa, joista toinen oli oikein mal-lipolkeinen, sekä ohjelmaann, että yleisöön katsoen. Toverit olivat harjoitelleet tästä tilaisuutta var-ten näytökappaleen "Kihlän" ja kuvalma "Parturi", jotka mo-lemmat saivat yleisvää naurutule-le. Koko illa kului hauskasti aa-muun asti. Vielä toistekin toivon tällaisia iltoja!

Huomasta kertyneet varat käy-tetään niihin suuriin arpaajai-siin, joista puhin ja jotka ovat os-astossakin harkittuun alaisena t. k. 8 p:n kokouksessa, jossa tilai-suudessa on ollut saapuvilla kuin ei aika myöten antanut. Olen kuu-lut, että ne ovat juolun toimeen näitä arpaajaisia varten, joten jo-kainen saa lahjoittaa voitoksi kol-paavan tavaran tai rahan muode-sa.

Ehdotan sen johdosta, koska pohjoisella on aiottu tulla tänne näyttämään, että sovittavien heidän kansasta, että saimme niit-tä julkaisiin oikein suurenmoo-teen. Mekin harjoittelimme pienen kappaleen laiksi. Juhlat voimie-me alkaa jo päivillä ja jatkaa il-lalla ja varustan pidempimatkai-sille ruuat ja juomat.

Lansun tälle pohjois-perakkai-siet sulimatt kiitokset aikese-tamme meidän hyvisi ja toivon tälle innostusta. Tämä on jotakin sellaista joka todistaa että yhteis-henkeä on liikkellä. Eikä voimie-me tehdä vastapalveluksen, jos sattuu että tarpeet vasti.

Kai sallittane kansa aloittamatt asian puolesta. Eusni ohikseen vii-ke kirjeseen tulien virheen. Joka kuuluu: "mitä on todellisuus", piti olla "mitä on toverillisuus". Ei siksi, että kyyryn, josta emme-kinen homesteadien muji kir-joitti oli vallillainen.

En voi ymmärtää miten pitkä-tä matka, huonot tiet, y. m. sellai-set estivät lainaamasta huomiota osastomme kohtaan palakkautu-nutia kirjoittajia. Niin kiirei-tyin täällä olot ovatkin, niin ei-hän ne siellä lie kiirellämiä vae-esti sanon. Kun ottaa huomio-ne, että teille on palakkautta tarjoi-

antamat etuisuudet kuin meilläkin tähän nähden, niin ei hienonellinen kannatus osastolle vaahtu tulla näikköluoleman uhalta. Minä tiedän täällä toverit, jotka ovat suoneet kamutuksensa niin ninkoista oloista, että jos siinä vielä alaspäin parane, niin ei ole mitään. Olen ollut itse asumaan, jota on toisille siis tukautensa vuoksi. Olen myöskin tullut huomamaan, että jos ei anna vähiä, niin ei voi antaa ensin-

Ruudiminen kirjeksi oli osoitettu tulla paikkakunnalla, jossa oli uunin, että ei ole osasto paikkakunnalla. Se oli juuri syynä siihen, että luulin tullen eronneen eri ryhmästä. Olinhän voinut asettua syys oikeaan paikkaan, teidän nikkameen, että ei olisi saanut väärää käsitystä.

Mitä siihen tulee, että ei lähetetty edustajia sinne, osaston puolesta, niin onhan se päivän väliä asia, että osasto ei tiedä lähetetty edustajia sellaiselle paikkakunnalle, kun ei ole tietos kokoushuoneista enemminkin kuin ajastakaan koska kokouksensa. Se olisi kuulunut tiedä lähetetty edustajia osaston haallille. En kajoja yksilöiden enemminkin niihin asioihin.

Yäi niin se muu ja ajattelee minä peronahuumautuksessaan, että se ole sinä joka oikeaan o. min. Lämpimän ne sellaiset uudet kielteet kaikilla 10 mailin päälän, eväitä tieteenkin vanhene väillä. Niin, tulinhän tuota epäilkeksi sen ensimmäisen kirjeen johdosta. Ei juuri sosialistilaisella, vaan sitä toistovuorutta, jota kirjesseni oli osasto kohtaan. Enhän toki mene tuomisessaan kun en ole ihmisiä edes nähtykään. Voinen kai peräntäykin paljon väliämsiksi nyt kun tiedän asian laidan, että osasto on olemassa.

Toinen muu.

OVATKO SUOMALAISET MONGOLEJA?

On olemassa pari varsin yleistä, mutta väärää ajatusta suomalaisista. Toinen on, että suomalaiset "kuuluvat mongolilaiseseen rotuun, vaikka ovatkin niin paljon sekaantuneet muihin kansallisuksiin, että ovat menettäneet mongolilaiset rotuomaisuutensa." Tähän ajatukseen kuuluu myöskin luulo, että Suomen kansan alkuperä on Aasiassa (Altaiin-vuorontietä), jota esi-isämme sille ovat Euroopan ja nykyisille asuinpaikoilleen tulleet.

Tällaisen arvelun lausui julkisissa suomalaisen kielitieteen perustaja M. A. Castrén. Sitte tuli muka varmana asiaa Yrjö Kosken Suomen historian oppikirjoihin ja muihin Suomen kantaan menneisyttä koskeviin teoksiin ja nautti jo aikaväin uskonhakkien sekä suomalaisten tutkimusten kansain keskuudessa. Sen tutkimus on osastanut Castrénin arvelun vääräksi, mutta yhä se vaan kiertele maailmassa suomalaisia puhutusta, muistetaan siinä myöskin lisä, että se on Aasiasta tullut mongolilainen heimo, joka elettyään kansan euroopalaisen kauden keskellä ja suuresti sekaantuneena niin on menettänyt mongolilaiset rotuomaisuutensa, suomenmaksa osaksi ainakin. Ja suomalaisen runoilija lausua lennohasti kansansa muinaisuudesta.

"Arot Aasian muinoin sa mittailit, Poru sull' oli vaan sekä usket."

Ovatpa itse Keski-Aasian mongolitkin saaneet kullu - japanilaista - että kaukana Pohjois-Euroopassa elävi mongolilainen kansaheimo, siis sukulaisia, joskin kaukaisia. Ja nähtävästi siis myöskin japanilaiset pitävät me-

Takakujalta.

Suomennois Työkansalle.

(Jalk.)

Ja niin hän paini minut työhön suurehkoon ta-
varahuoneeseen ja ennen pitkää aloin minä vaateta-
laa alustomia köyhä rikkinäiden vanhoilla vaatteilla.
Pythias makoi minulle seitsemän dollaria viiko-
lta ja sitäpaitsi auttoi muutamia lämpimiä vaateta-
laa Samille ja Kreetalle. Meidän huoneen vuokra
oli kaksi dollaria viikolta. Mrs. Mahoney, joka asui
juuri yllä piti aina lapsia silmillä päivisin kunnes
minä tulin kotia.

Pian he oppivat laittamaan pernat tullelle, ja
asiat pöytäen ennen minun tuloni. Me todellakin
tulimme toimeen aika hyvin. Työni minusta tuntui
mielikkäämmältä ja talvipäivät kuluvivat nopeam-
min kuin oli voinut otaksuakaan. Minä en joutunut
tuntemaan ikävää. Illoilla minun täytyi tehdä
käsityötä ja Samia ja Kreetaa huvitti, että he saivat
järjestää kaikki "sievätkä".

Kuten jo sanoin: työtä Northwest laitoksen
tavarahuoneessa innosti minua entistä enemmän päl-
lysväitellä. Pythias seurapainaa sydämenhalusta
oli ututtu köyhä, ja hän innosti kaikkia työllisiä
toimimaan. Lämminä tähän suuntaan. Hän talotti
auttaa heitä pyrkäviensä, saatua heidät onnellisuu-
den, terveen ja omintakeisen elämän tiele; mutta tä-
min oli mahdotonta paitsi muutamissa hyvin harvois-
sa tapauksissa. Minä näin hänet istuvan pulpois-
sa aavetissa, suuri päi käsiän välissä, jolloin epä-
us, ja vettomuus täytti hänen sydämensä. Hän muis-
tu minusta lääkärinä, joka paisee salvia kipeään,
jonka pelkää ei koskaan paranevan; lääkäriä, joka
tiedää, että hänen ponnistuksensa voivat lieventää
tuskaa, mutta eivät paranna tautia.

Tuohon aikaan imin itseäni käsityksiä hy-
väntekevyydestä kaikin tavoin. Minä puhelin
tarkastajien ja avunpyytäjien kanssa, luen useita
eri tapauksista tehtyjä selvostuksia ja hyväntekei-
vyyttä edustavien toimittamia kirjoja. Vielä parem-
pi: minä en asunut seitsemää vuotta Van Kleeckin
kodissa samasta kutakuinkin selvää käsitystä eri
järjestöjen rikkinäiden kannattajien elämäntavoista.
Helppompaa on oppia tuntemaan heidän elämänsä eri
vaiheita palvelajin osastosta kuin vieraskasmarista.
Ja mitä minä en tiedä kukaan ja muiden hoinain
asukkaista, ei ansaitse tulla mainituksi; minähän
olen yksi heistä. Niinpä kypän nyt Copperthwaiten
mahonkisen kirjoituspuheen yllä seuraavaltai-
miellaneen:

"KÖYHÄT EIVÄT TARVITSE RAHAA
LAAN ROHKAIKUSA. — Leo Tolstoi."

minä tiesin, että se oli kotoisin yhäisän parista, jos-
sa tyhmyys on korkein hallitissa. Kuka hyvänsä tar-
kastelee eri tapauksista laadittuja selvostuksia, huo-
maa joko suoraanasiesta tai välillisesti, että yhdeksä-
kymmenessä viidessä tapauksessa sadasta, on hä-
än aiheuttajana työttömyys eikä riittävästi tuloja.
Tarkastajien kertomuksissaan oli siksi ilmoi-
tettu 65%. Mutta sellaisessa tapauksessa kuin John
Walterin, jolloin mies jätti vaimon ja lapset kun ei
saanut työtä ja koska hän tiesi, että ei ollut ainoan
keino, saada avustusta hyväntekevyyssäläiseltä,
kurjouden näennäisesti vyyssä on harkkaaminen.

Vaikkakin hyväntekeijätutkijattaren lausunsa-
sa siten mainittin, ei Winchesterin perhe ollut
puutteessa sairauden takia. Eivät he, eväitä tuihan-
net toiset, jotka kuolivat vuosittain epätavallisesti
vuorokasarmeissa tai hokeileiksi, valinneet vai-
vattaisia asunnokseen. He rakastivat päivän-
paistetta, raistaita ilmaa ja kauniita kojeja, kuten
muutkin. Mutta köyhän palkkatyöläisen täytyi ot-
taa mitä hän saa. Ja niin lapsi kuolee joka vuosi.
Mrs. Mahoney ei ollut juoppo ennenkin hän
houkkaantui ja hänen perheensä ei siis voinut kur-
jouden toivottomaan kuluun hänen juoppoutensa
takia. Rii joi sitten kun hän joutui toivottomaksi,
koska hän ei kyennyt pelastamaan perheitä vajo-
nasta. Tietystikään hän ei saanut mitään raitioite-
työtiä kun hänen selkäänsä viotui. Hän ei voinut
palkata lakimieksi. Voitanee ehkä sanoa, että hän
oli "varaton", koska hän ei pannut mitään säästöön
sunnatomaista yhdeksän dollarin viikkopalkastaan.

Minä näin vallan selvästi ennenkuin olen ollut
kansan työssä Pythialla, että tauti, joka tappoi mei-
käläisiä oli köyhyys ja työnpuute ja ikkivoin paran-
nukseksi tuhansien kurjien ja onnettomien nimessä.

Eräänä aamuna tammikuussa Rosa Ferri tuli
horjien pitkä porrasjonaa myöten varastuhuonee-
seen. Hän kantoi laita käsivareitten ja kaksivuor-
tas pikkua Tuon lahasi äitinsä hameessa, vanhem-
man kolme- tai neljävotiaan pojan kulluissa tak-
ana. Giovanni, hänen miehensä oli lähetetty Bride-
wellin kudeksi kuuksudeksi joutilaisuudesta, hän
sanoi, antan minulle tutkittajalle saamansa tilau-
sajan, jossa määrättiin pari kenkiä Tonylle.

"Jesús suatunkon" hän voivatti istussaan
tuolilla, ja ensi viikolla taas työhön."

Seuraava vieras oli O. Carrington Lee. Pythias
saatteli häntä, esitti meille ystävällisellä taval-
laan ja palasi korttiorissa. Herrä Lee selitti, että
hänen palvelajansa toi jonkun tavaroita, jotka hän
tahtoo lahjoittaa. Ja tuossa tuokiassa ilmestyikin
"mieh" ähiden kantaan vaatteita. Tuossa taakassa
oli kaksikymmentä herrä Leen, "vanhaa pukua" (yh-
tä hyviä kuin uudet). Kymmenen niistä oli mitä
hienointa palttina, sillä Lee, oli viettänyt talvea
Tampassa, Fla. Sitäpaitsi oli neljentoista juhla-
silkkimäistä ja alusvaatteita, puoli kuormaa kenkiä
ja noin pari tuusina hienoja paitoja.

Minä tiesin koka paljon herrä Leesti. Pythias
oli halukas puhumaan tästä miehestä, joka huolimat-
ta suuresta rikkadestaan ja yhteiskunnallisesta as-
maastaan, niiki vaivaa ja kulutti rahansa auttak-
seen köyhempiäin.

Hän oli varsin hyvännäköinen, yksi noita sola-
koita, sorsia, vihvinhöditettyjä nuoria miehiä, jotka
koko ikänsä ovat nauttineet vain pelkistä mukavuu-
ksista; kaunisaksoinen, onjestelematon ja arvo-
kaskäyttöksinen nuori mies, joka on saanut kaikkia
niitä huvituksia ja rikkauksia, joita valmistessaan
ja kootessaan köyhien täytyi tehdä itsestään "al-
haisia" ja jättää osattomaksi niistä.

Hän silmäsi ympäri huonetta nopeasti ja huo-
maavasti, kuten Robert. Sydämeni sykki kil-
vaasti ja silminä kostui. Hän oli mitä Robertilla
oli voinut tulla, jos isäme olisi jättänyt meille
kaksi tai kolme liikehuonetta kuollessaan. Robert
raukka, joka vietti nuoruutensa päivä kurlahuo-
neessa siksi, että ei pakotettu varastamaan, voidak-
seen valia äitii! Katsadin herrä Leen käsiä. Ai-
van niin! Hänellä oli kaikki sormet. Hän ei kos-
kaan ollut työskennellyt "kannustukseen" ääressä.
Mahdollisesti hän isänä kuoltua tuli jonkun sellai-
sen omistajaksi.

Herrä Lee käveli varastuhuoneessa varmois-
askein ikinäkään hän olisi ollut oikeutettu olemaan
gellä.

"Minä pyydän, teitä neiti Piper", sanoi hän
mielilytyksellä, "katsomaan perään, että tuomani ta-
varat annetaan kunnollisille henkilöille."

"Minä en ymmärrä, herrä Lee", ehäiti minä no-
peasti, sillä tunsin hän pakahtuvain kiukusta. Hän
tuli hämilleen.

"Kunnollisille", hän toisti. "Ymmärrättehän?"
"Mutta, minä en ymmärrä" toistin minä. "On-
ko sitten teidän, koka on arvoton?"

"Niin, laisat, juopot, epärehelliset. Minä tar-
koitan heitä tietysti", sanoi hän, ja täytyi myöntää,
että hän puhui ystäväillensä ja hartaasti. Kiukku
ja asuuttuus häijästä sydästä häntä, siksi ajattelin,
että jos Robert olisi synettänyt hänen asennansa, oli-
si hän ollut juuri sellainen, voimakas kauris, tyhmä
nuori mies. Se ei ollut herrä Leen itsensä vika, että
hän ei tuntenut meikäläisten elämää.

Mutta silloin näytti minusta, että hän oli meidän
vihollisemme koka kaikkien; että hän ja hänenlain-
sensa voivat elää tuhlanan koko ikänsä juuri siksi,
että me köyhät orjan lailla raudoimme kuolemaan
astti, saaden vaan muutamia murjooja itsellemme.

Minä tunsin itseni äkkii väsyneeksi. Me olim-
me liian kaukana toisistamme. Minä en saanut hä-
tä ymmärtääkseen. Turhalta näytti sitä koettaakaan,
ja ajattelin jättää asian aikseen.

Mutta Lee katsoi yhä minuun. Hän odotti vas-
tausta. Koetin naurahtaa, vaikka silmieni olivat ve-
tiat.

"Niin, nähkääs herrä Lee", sanoin. "Minä olen
syntynyt köyhien kaupungin osassa. Olen siellä asu-
nutkin melkein koko ikäni. Minä olen yksi heidän
joukostaan. Minun tunnen heidät ja olen kotoisin sel-
laisen joukosta, joista te muutamia kutsuisitte ar-
vottomiksi."

"Minulla on kahdeksantoistavuotias veli kurlu-
huoneessa. Te kutsuite häntä rikolliseksi. Hän
varasti, lullen ma, saadakseen rahaa, jolla olisi voi-
nut pelastaa äidin kuolemasta."

"Hän on nuorempi kuin te. Hän on tuskin käy-
nyt mitään koulua, mutta on koka paljon viisampi
kuin te olette."

"Kun isimme sai surmansa, jäi häneltä velkaa,
jonka maksamiseksi Robert teki työtä yhden vuoden.
Hän oli silloin kahdeksantoista vuoden vanha. Hän on
ollut työssä melkein siitä alkaen. Tiedän isäme jät-
ti talle paljon arvokasta omaisuutta. Siinä on erotus."

Silloin juuri eräs Mahoneyn lapsesta tuli yllerk-
taan hakeaman housuja ja alusvaatteita, ja kun mi-
nä rupein antamaan niitä, kuivavillen kyyneleitä,
livihti herrä Lee tieheensä. Minä toivoin että hän ei
olisi snuttanut tai kertoisi Pythialle, että olen ollut
julkea; mutta iloisin kuitenkin kun olin saanut sa-
nos saantavani.

Robert puhui totta sanoessaan, että kovinta on
kestää sellaisen väestön tuomio, jotka ovat perineet
kaikkia mukavuuksia elinkaudekseen. Moraali, jota
he saarnavati, on kokonaan mahdotonta köyhälle.

Elämämme seksaorin barhaiteilla ankara ole-
massalon taistelu murtaa jalouden, säädyllisyyden,
hyviden ja rehellisyyden eturastukset. Jos em-
me aina ole tietoisia päämäärästä, niin suromme

tunne kumpakaan kieltä. Ja hän
himmastyy suuresti kuollessaan,
että suomea ja euroopalaisia
kielissä on toki puolen tuusina
vorta alkuperäisesti yhtäisillä
pöytä kielillä sanoja (enim, suola, ve-
si, vedin y. m.) jota vastoin suo-
mea ja mongolista ei ole löydet-
ty yhtään ainoaa yhtäistä sanaa.

Mistä esi-isämme esi-ajat ovat
Pohjois-Venäjän metsiin tulleet,
on kysymys, johonkin ihmimillinen
tutkimus ei osanne koskaan antaa
vastusta.

Toinen väärä luulo koskee kan-
sallisepeotamme, Kalevalaa. Siitä
enemmän toisella kerralla.

J. A. K.

Kättilö
MARIA LUOSTARIN
128 Algonista st.
(t.) Port Arthur, Ont.

Kättilö
JENNY LUOTO
on taltavissa 191 Second st.,
Puhelin 514 North, Port Arthur.
(150)

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: Hyviä sekä luotettavia ::
yhtiöitä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::—:: (T.P.)

Ilmoitus.
Me alekirjoittaneet yhteisesti
sopimukseksi kerta kaikkiaan
olemme päättäneet lopettaa yhti-
telemmeämme viettämisen 16 päl-
vää Syryk, 1912.

Hilda M. ja Jack Forsell,
Port William, Ont.
Nimeni, joka tähän asti on ol-
lut Hilda Forsell on tästä edes ole-
va
Hilda Kauppi.

THE CHAMANDY BROS.,
—Suurin kauppa Cobaltissa—
VAATE JA KENKÄKAUPPA.
Saappaita ja kenkiä, valmiita
vaatteita, hattuja ja lakkeja
y. m. y. m.
Puoimlie tulee teitä ehdottom-
hinnoillaan ja kelvollisella ta-
varallaan. (t. p.)
CHAMANDY BROS.,
28—30 Lang st. COBALT, ONT.

PAUL ANTERO
syntynyt Port Arthurissa,
Can., Heinäk. 21 p. 1912,
ankaran vatsataudin murta-
mana nukkui kuolon uneen
Port Williamissa, 17 p. syysk.
1912, jättäen surun äidille ja
isälle sekä 2 veljelle, 1 sisarelle,
kolme ja 4 tähdille y. m.
sukulaisille ja tuttaville.

Maiju ja Herman Kimmarinen
Sun silmies valio oli elomme
ilo.
Sun kuolo meiltä pois riisti.

ENGLANNINKIELEN
taito tarkoitetaan teille parempia työ
suhteita ja korkeampaa palkkaa.
Me voimme opettaa englannin-
kielen muutamassa kuukaudessa kir-
jeivahdun kielia ja hankkia teille
leipään liikkeellä, jossa voitte
ansaita kaksi kertaa sen minkä
nyt ansaitsette. Selostus kur-
seista lähetetään pyrytteksesi.

The Sampo Correspondence
School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteistöjä
myyään,
Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturma-
vakuutuskiä toimittaneen.
R. EMMERBERG & CO
315 Bay St. Telef. 540

Laakareita.
Vanhanmaan
Lääkäri
TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 j.
7—8 i. p. p.
Pyhäin 10—11 a. p.
Konttori puhelin 1494.
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block, Room 9, lähellä
Posti Office.

Port Arthur.

R. M. PARKHURST,
Eiisilääkäri.
HEVOJIA JA LEHMIA
HOIDETAAN.
Offiisi:
McEachern Apteekissa,
Port Arthurissa. —Phone 129.
Gillespie Apteekissa,
Port Williamissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kiitteli.
Office: Larch & Durham kulmas-
sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmas-
sa. Puhelin 905.
Vastanoito sikä 9—10 a. p. 2—
4 j. 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.
Laitteittua pääoma . \$10,000,000
Maksettua pääoma . \$ 6,000,000
Vararahasto \$ 6,000,000
Me maksamme korkoa \$1 00 sille
tietä ylösapin.

Rahas lähetetään Ruotsiin yleis-
en kursorin mukaan.
Fort Williamin haaroasalo.
— M. Cochran,
Liiikkeenhoitaja.

**ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ
TYÖTÄ**
Teldin hyväksenne.
Älkää epäiläk alkaa rakenta-
maan uutta "hausseina" varojen
puutteessa. Keskustelkaa kansa-
samme

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mitä on tarpeellista halvem-
malla korolla. Liikkekme on
täysin luotettava. Ei mitään kolu-
tuuttomia viipymisiä.
Voimme hankkia Teille vakuut-
uksen parhaimmista palo-, henki-
ja tapaturmavakuutusyhtiöistä.
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

hen, että luulin teidän eronneen eri ryhmiin. Olinhan voinut ajatella aivan oikean paikan, teidän nakkaneen, että ei olisi saanut väärää käsitystä.

Mitä siihen tulee, että ei lähetetty edustajia sinne, oaston puolesta, niin ohan se päivän selvä asia, että oasto ei tiedä lähettävä edustajia sellaiselle paikkakunnalle, kun ei ole tietoa kokouksista ennakkoajan kasa ajastaan koea kokoukseen. Se osto kunnallu teille lähettää edustaja oaston haalle. En kajoja yksilöitä enemmän niillä on.

Vai niin se muuta. I ajattele sinä perheoastoonuoksesta, että on olin minä joka oikean oastin. Lämpimästä minä ne selkautu uuteen kullei vaikea 10 mailin päijä, eivätkä tietenkään vanheella. Niin, tulinhun tuota epäiläksä sen ensimmäisen kirjeen: josta ei joutunut, tuota kirjeä, jota kirsseäsi oli oastota kohtaan. Enhän tott' rone tuomisemman kukaan ei ole ihmisiä edes nähtykään. Voinen kai peräntäykin pehan välttämiseksi nyt kun tiedän asan laidan, että oasto on olemassa. Toinen muuta.

OVATKO SUOMALAISET MONGOLEJA?

On olemassa pari varsin yleistä, mutta väärää ajatusta suomalaista. Toinen on, että suomalaiset "kuuluvat mongolilaiseseen rotuun, vaikka ovatkin niin paljon sekaantuneet muihin kansallisuksiin, että ovat menettäneet mongolilaiset rotumaisuuksensa." Tätäkin ajatukseen kuuluu myöskin huolet, että suomien kanssa alkutoi on Aasiassa (Altai-nuorten rinteillä), josta esi-isämme siirtäytyvät Euroopan ja nykyisille asuinpaikoilleen tulleet.

Tällaisen arvelun lausui julkisissa suomalais-ugrilaisien kielitieteen perustaja M. A. Castrén. Sitte se tuli muu varmana asiana Yrjö Koskisen Suomen historian oppikirjoihin ja muihin Suomen kansan menneisyyttä koskeviin teoksiin ja muutui jo aivan uskonlappaleiksi sekä suomalaisten että muidenkin kansain keskuudessa. Tutkimus on osoittanut Castrénin arvelun vääräksi, mutta yhä se vaan kiertele maailmassa: suomalaisia puhutun, muutetaan aina myöskin lisää, että se on Aasiasta tullut mongolilainen heimo, joka elettyään kaun euroopalaisien kansojen keskuudessa ja suuresti sekaantunut näihin, on menettänyt mongolilaiset rotumaisuuksensa, suurenmaaksi osaksi sinäkin. Ja suomalaisen runoilija lausaa lennokkaasti kansansa muinaisuudesta:

"Arot Aasian muinoin sa mittailit, Poru sull' oli vaan sekä suket."

Ovatpa siis Keski-Aasian mongolitkin saaneet kunnian japa-nilaista — että kaukana Pohjois-Euroopassa olisi mongolilainen kansaheimo, siis sukulaisia, joskin kaukaisia. Ja nähtävästi siis myöskin japanilaist pitivät metä pikkuerokkinaan.

Mitenkään tunnin sukulaisuuden laita nyt oikeastaan on? Mongolilainen rotu, jonka tunnumerkkejä ovat m. m. pikku-nuot, karkaa, suora tukka, ukkonet poikkipäät, puolaivoimet, hinkaan viivot, silmät, on levinnyt laajasti Eurooppaan osaksi Euroopan. Siihen kuuluvat varsinaiset mongolit Keski-Aasiassa ja suuri turkkilais-tatarilainen kansojen ryhmä. Lisäksi kiinalaiset ja japanilaiset. Itse asiassa olisi varsin hankalasta lukeutua maailmassa jätettyjen mongolien kanssa samaan rotuun; mitenkö se on

tyks ja kalastus Pohjois-Venäjän suurissa joissa. Wolga-läiskienkin oli aikoinaan suomalaisten hallussa. Tätä jokea ylöspäin o-ivat esi-isämme siirtyneet, ei suuria joukkoja, vaan aivan vähitellen: uusi perhe rakensi kolan ja hankki kalastus- ja metsästyshäpkeitä itselleen aina ulomaksi toisista. Niin saapivat he lopuksi Waldalle, Itä-Euroopan kolmen suuren virran lähtelulle.

Oli suuri onni meille, että esi-isämme lähtien haara näin tulipakotetuksi siirtymään länteen-päin muiden kantojen yhteyteen. Muussa tapauksessa olisi meidän käynyt samoin kuin syriäläisten, iheremisien, moordvalaisten ja muiden alkuperäisille kotipaikoilleensa jääneiden kuolevien suomen-sukulaisten kansojen.

Ensimmäinen kassa jonka yhteyteen esi-isämme uudestaan kotimaas- taan lähtivät, oli Venäjä. Sitä Waldalla tulivat, oli liettua-laiset. Yhteys oli pitkäikäinen: suomalaiset metsästäjät ja kalas-tajat oppivat manvilyöistä ja kar-janhoidon, asuman pirtseistä entis- ten joutien sijasta j. n. c. Läänteen-päin siirtymiseen oli katkaistu, mutta pohjoisessa oli suuria asu- mumaaloja, joille joet ja jürvet (Iinen, Ohlavanjoet, Perus j. n. c.) viittasivat tieksi. Karjalai-set siirtäytyvät Laatokan rantamail- le ja siitä pohjoiseen. Venäläiset seuraavat heidän jälkeään Laatok- an ja Äänisen rannoille. Länti-semille heimoille tuli meri vaas- taan. Osa jäi Suomenlahden ete- läpuolelle, toiset waltajaisille, toi-set kulkivat meren yli ja Suomeen. Mitä itämeren nykyisiin asukkaai- sin tulee, ovat ne oikeastaan kar- jalaisia ja savolaisia, jotka eri ai- koina ovat Suomesta päin siirty- neet takaisin.

Sellainen on totuus kansamme muinaisuudesta: Pohjois- ja Kes- ki-Venäjällä. Wolgan pitkin länteen, siite pohjoiseen. Kaikki haavevat Aasiasta, Altai-vuorista ja mongolilaisuudesta täytyy jättää. Täytyy tunnustaa olevansa heikon metsäisäroodon jälkeläinen, rodun, joka on päässyt — siitä pitäisi laittaa ikuisiksi ajoiksi suomalais- ien kirkkoihin jokapäiväinen kiit- tosurous — länsieuroopalaisen kulttuurin yhteyteen ja siten voi- nut kohota sivistyskansaiksi.

Yksi suomalaisien haara, ukon- rilaiset, on kyllä siirtynyt Wolgan etelänpäin ja joutunut mongoli- laisten arkojen yhteyteen, oppi- nut näillä aroillaisten karjanhoi- toa ja saanut kieleensä suunnot- toman joukon mongolilaisia laina- sanoja. Mutta alkuperin ukon- rilaisetkin ovat Pohjois-Venäjällä elänyttä metsästäjiä ja kalastajia- kansaa.

Kielestä pieni huomautus. On olemassa yleinen väärä ajatus, et- tä suomalaiset ja mongolien kie- liet ovat suurensa määrin toistensa kaltaisia. Tämä tieto on m. m. eräissä maantieteen oppikirjissa, josta venäläisissä kinnassaessa lue- raan, ja esimerkiksi suomenkieli- mongolilaisuudesta ja raakalai- luudesta on pari leipälajin nimeä mukaa suomeksi: "knekebređ" ja "hordsaknebređ". Ymmärrätkö, k, arvoisat suomalaiset lukijat, mitä leipäjä nämä ovat? — "bređ" kummankin sanan loppu on "bređ", mutta toinen on "hordsaknebređ", kivaattu neliskul- mainen leipä. Jälkimmäisessä sa- sanassa voi totta rotsalalaiset ovat "akel", kova ja "kaka" kaiku. Tällaisiin tietoihin perustuvat vä- räläisissä käsitetyt suomalaisia- tai jos kysyt keneitä, joka viit- tä, että monessa ja mongolissa on paljon yhtäläisyyttä, jota yhti- täisyyttä niissä esimerkiksi oli- si, käy selvälle, ettei asianaanika-

(Jatkos 6:n palstan alussa, tä- lä sivulla.)

Plan he oppivat laittamaan perunat tulle- maan. Toisella puolella, me todellakin tulimme toimeen aika hyvin. Työni minusta tuntui miellyttävältä ja talvipäivät kuluvat nopeam- min kuin olin voinut otaksuakaan. Minä en jouta- nut tuntemaan ikävää. Illoilla minun täytyi tehdä käsiyöitä ja Samia ja Kreetaa huvitti, että he saivat järjestää kaikki "sieväksi".

Kuten jo sanoin: työni Northwest laitoksen tavaraohuoneessa innosti minua entistä enemmän päi- väilyä. Pyrhin suurimpansa sydämenhaluun olla autto käyvä, ja hän innosti kaikkia työllisiään toimimaan lähmällä tähän suuntaan. Hän tahtoi auttaa heitä pysäytävään, saatua heidät onnellisuu- den, terveen ja omistajien elämän tielle; mutta tä- män oli mahdotonta paitsi muutamissa hyvin harvois- sa tapauksissa. Minä näin hänet istuvan pulpeti- sa ääressä, suuri päi käsin välissä, jolloin epäily ja neuvoittomuus täytti hänen sydämensä. Hän muis- tui minusta lääkärinä, joka panee salvan kipeään, jonka pelkää ei koskaan paranevan; lääkäriä, joka tietää, että hänen ponnistuksensa voivat lieventä- tuskaa, mutta eivät paranna tautia.

Tuohon aikaan minun itsestäni käsitäyksiä hy- väntekövälisyydestä kaikki tunsi. Minä puhelin tarkastajien ja avunpyytäjien kanssa, kuin useita eri tapauksista tehtyjä selvityksiä ja hyväntekö- vyyttä edustavien toimittamisa kirjejä. Vielä parem- piä: minä en saanut seitsemää vuotta Van Kleekin- kin kodissa samasta kutsukinkin selviä käsitäy- tä järjestäjien rikkaiden kannattajien läsnäolosta. Helpompaa on oppia tunnetaan heidän elämänsä eri vaiheita palvelajien oastosta kuin vieraskamaria. Ja mitä minä en tiedä kulkakadun ja muiden hoidon- sukaista, ei ansaitse tulla mainituksi; minähän olen yksi heistä. Niinpä kun näin Copperhewatin, mahoniksen kirjoituspyödyän yllä seuraavanlaisen ilmoitauksen:

"KOYHÄT EIVÄT TARVITSE RAHAA VAAN ROHKKAISUA. — Leo Tolstoi."

minä tiesin, että se oli kotoisin yhäisän parista, jos- sa tyhmyys on korkein hallitus. Kuka hyvänsä tar- kastee eri tapauksista laadittuja selvityksiä, huo- maa joka suoraan näistä välillisesti, että yhäisä- säilymmeessä viidessä tapauksessa sadasta, on hä- den aiheuttajana työttömyys oli riittänyt oastota- tu. Tarkastajien kertomuskirjoitukset oli siksi ilmoi- tettu 65%. Mutta sellaisessa tapauksessa kun John Waltersin, jolloin mies jätti vaimon ja lapset kun ei saanut työtä ja koska hän tiesi, että tuo toi ainoa keino, saada avustusta hyväntekövälisyysoikeus- ta, kurjuiden niemiänsä syynä on karkaanen.

Vaikkakin hyväntekövälisyyttä jättäen lausunoos- sa siten mainittiin, ei Wineshevykin perhe ol- lut puutteessa sairaiden tuloista. Eivät heillä tula- nut toiset, jotka kuolivat voinnista epäitervellisiä- suuokkarakennissa tai hokkeileiksi, valineet tai va- litte sellaisia aamukokkeja. He rakastivat päivän- paistetta, raistia ilmaa, ja kauniita koteja, kuten muutkin. Mutta köyhien palkkavälillänsä täytyy ot- taa mitä hän saa. Ja niin lapsia kuolee joka vuosi.

Rip Mahoney ei ollut juoppo ennenkin hän loukkautui ja hänen perheensä ei sisä valjonut kur- juuden toivotonmaan kuluun hänen juoppoukseen- takia. Rip joi sitten kun hän joutui toivotomaksi, koska hän ei kysynyt pelastamaan perheitä vao- masta. Tietystikään hän ei saanut mitään raitti- uushyötiä kun hänen selkinsä viotui. Hän ei voinut palata lakimiestä. Viotane ei käi sanaa, että hän oli "varaton", koska hän ei pannut mitään säästös- sunnattomasta yhäisän dollarin viikkipalkastaan.

Minä näin vallan selvästi ennenkin olin ollut kauan työssä Pythialla, että tauti, joka tappoi mel- käläisiä oli köyhyys ja työnpuute ja ikäviön par- nasekoina tuhansien kurjien ja onnettomien nimes- siä.

Eräänä aamuna tammikuussa Rosa Ferri tuli ho- rjujen pitkiä porttarojono myöten varastoiho- neen. Hän kantoi lasta käsivarrellaan ja kaksivuot- tista pikkua Tony laahasi äitinsä haameessa, vanhem- man kolme- tai neljävuotiaan pojan kulkussa ta- maa. Giovanni, hänen miehenä oli lähetetty Bride- welliin kuudeksi kuukaudeksi joutilauslausesta, hän sanoi, anteen minuute tutkittajasta saamansa tie- tuluspun, jossa määrättiin pari henkilöä Tonylle.

"Jesui sinuatkon!" hän voivait istuessaan tuolille, ja ensi viikolla taas työhön."

Tönyn sukista ei ollut enää jällellä muuta kuin nini. Sevuokse annoin hänelle melkein uudet su- leipä ja vanhemmalle pojalle myöskin.

"Kaikki poikia, eivätkö olekin Roosa?" kysyin minä.

"Joo, joo", hän vastasi surullisesti.

"Oletoiko surullinen?" utelin edelleen.

"Joo, joo", seperi hän. "Työt saivat edes hin- kan rahaa kadulla, mutta pojat —" hän vänteli käsikään — "eivät saa kerrassaan mitään."

Mieleni kävi pahaksi ja alakuloiseksi kun hän puhui. Me kurjuiden lapset tiedämme myöskin, et- tä jollai-kin uuden hetken turvandu köyhienhoitolaik- osen apuna, niin Rodan jotenkin varmaan täytyy me- nä itsensä kadulle, ellei hän ole erikoisen järkä- lähoitellaan, jossa tapauksessa hän mieluummin "kottelee taskuja" (rupeaa taskuvarkauksia).

Kättilö

MARIA LUOSTARINEN
128 Algona st.
(.) Port Arthur, Ont.

Kättilö

JENNY LUOTO
on tavattavissa 191 Secord st.
Puhelin 514 North, Port Arthur.
(150)

E. B. DOBIE.

Rahaa lainaanta
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
::: Hyvää selä luotettavia ::
yhtiötä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::: ::: Ont.
(T.P.)

Ilmoitus.

Me allekirjoittanut yhteyteis- tä sopimuksesta kerta kaikkiaan olemme päättäneet lopettaa y- teiselämme viettämisen 10 päi- vä Syysk., 1912.
Hilda M. ja Jack Forsell,
Port William, Ont.
Nimeni, koska tähän asti on ol- lut Hilda Forsell on tästä edes ol- va
Hilda Kauppi.

THE CHAMANDY BROS.,

— Suurin kauppa Cobaltissa —
VAATE JA KENKÄKAUPPA.
Saappaista ja kenkiä, valmi- ta vaatteita, hattuja ja lakkeja y. m. y. m.
Puoittune tulee teitä ehdotta- massa tyydyttävään halvoilla hinnoilla ja kelvollisella in- nalla.
(T. p.)
CHAMANDY BROS.,
28—30 Lang st. COBALT, ONT.

ENGLANNINKIELIEN

taito tarkoittaa teille parempia työ- suhteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa englannin- kielen muutamassa kuukaudessa kir- jeväihdon kautta ja hankkia teille leipän liikealalla, jossa voitte ansaita kaiken kertaan sen minkä nyt ansaitte. Selostus kur- seista liitetään pyyntikäsiksi.
The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteistöjä

myyään,
Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturma- vakuutuksia toimitetaan.
E. SMEDBERG & CO
512 Bay St. Telef. 349

Kirjanpitäjät hoi!

Amerikkalaisen kaksinkertaisen kirjjanpidon, englannin ja suomen- kielen taittoinen henkilö halutaan. Hakijan tulee astua toimeen heti kutsun saatuaan. Hakemukset palkkavaatimukseen on liitet- tävä osoitteella:
Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

R. M. PARKHURST,
Eiisinkielinen
HEVOSTA JA LEHMIA
HOIDETAAN.
Offiit:
McEachern Aptekissa,
Port Arthurissa.—Phone 129.
Gillespie Aptekissa,
Port Williamissa. Phone 384.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kättilö.
Office: Larch & Durham kulma-
ssa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulma-
ssa. Puhelin 305.
Vastanoitto aika 9—10 a. p. 2—
4 p. 7—8 p.
Sudbury, ::: ::: Ont.

Imperial Bank of Canada.
Laitillistettu pääoma \$10,000,000
Maksettu pääoma \$6,000,000
Vararahoista \$6,000,000
Me maksamme korkoa 4% oastota-
tusta ylöspäin.
Rahaa liitetään Ruotini ylei-
sen kursin mukaan.
Port Williamin haaroasasto.
M. Cochran,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ
TYÖTÄ
Teidän hyväksenne.
Alkää epäillä alkaa rakenta-
maan uutta "hausanne" varojen
puutteessa. Keskustelkaa kansa-
samme
RAKENNUSLAINASTA,
jose ette voi omlamme tehdä sitä.
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mitään on tarpeellista halvem-
malla korolla. Liikkekme on
täysin luotettava. Ei mitään kuo-
tuuttomia viipymäitä.
Voimme hankkia Teille vakuu-
tusten parhaimmista palo-, henki-
ja tapaturmavakuutusyhtiöistä.
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

